

Tanum

Information från Tanums kommun

Nummer 54

Juni 2022

Tema:
Investeringar

4 Nya
brand-
stationen

10 Ny för-
skola
i Fjäll-
backa

28 Karin – ny
kommun-
direktör

INNEHÅLL

Tema: Investeringar.....	4-14	Fyrfotad praktikant i äldreomsorgen	16
Nya stationer för räddningstjänst och ambulans.....	4	Inspirationsdag med fokus på kommunikation	17
Nytt vattentorn i Fjällbacka	5	Ostron i fokus på årets första After work.....	18
Övre Bolsjön planeras bli ny vattentäkt	6	Kreativiteten flödade hos elever i årskurs nio.....	19
VA-utbyggnad i Långsjö och Ulmekärr ...	7	Vi vill bli ännu bättre på service.....	20
Nu ska Hamburgsundskolan rustas inför framtiden	8	Företagsreportage: Saltviks camping – mot en hållbar framtid.....	21
Ny lekplats på gång i Hamburgsund.....	9	Minimeringsmästarna snart i mål.....	22
Ny förskola i Fjällbacka.....	10	Västerhavsveckan invigs i Tanum	23
Flig – nytt bostadsområde i Fjällbacka..	11	Rambo informerar om nytt passersystem	24
Tanums Bostäder informerar	12	Valinformation 2022.....	25
Tanum har tecknat avtal med EasyPark.....	13	Bokslut 2021.....	26
Tanums Hamnar informerar	14	Karin Martinsson – ny kommun- direktör	28
Möteshuset till nya lokaler	15		

Omslagsbild: Utsikten från Källvikshöjden vid nya vattentornet i Fjällbacka.
Fotograf: Karin Görfelt

Följ oss på Facebook

Förutom Facebooksidan Tanums kommun kan du också följa några av våra verksamheter på deras egna sidor.

- Anhörigstödet Tanums kommun
- Familjecentralen Eken
- Näringslivsutvecklarna i Tanums kommun
- Ung i Tanum
- Futura
- Tanum Bibliotek och Kultur
- Kulturskolan Tanum

Investeringar för framtiden

Nu är sommaren här, vi kan umgås som vanligt och det känns som att vi alla har ett behov av mötas på riktigt igen. Hjalms kaj i Hamburgsund är invigd och i slutet på augusti är det invigning av Fjällbacka nya kaj, två av de investeringar som görs i vår kommun för levande samhällen och vackra mötesplatser. Tanums Hamnar har skapat ytor för lek, dans, marknad och rekreation för oss alla. På Hjalms kaj har vi gjort en replika av båten Nollhätten och på Fjällbacka nya kaj står Tango, en staty av granit gjord av Peder Istad, med Fjällbacka inlopp som bakgrund. På de här platserna finns möjlighet att mötas och umgås.

Vi vill att kommunen ska utvecklas på ett sätt som är långsiktigt hållbart och som stärker Tanums identitet med livskraftiga samhällen i hela kommunen. Snart är vi 13 000 invånare och sedan 2016 har det byggts ca 800 nya bostäder som ger möjlighet till traktens unga att bo kvar i kommunen och till nya invånare att flytta hit. Vi vill ha ett varierat utbud av boendetyper och upplåtelseformer, anpassade för människor i olika skeden i livet och som främjar helårsboende. I pågående detaljplaner finns över 1 000 nya bostadsenheter på gång. För att kunna möta behoven och fortsätta leverera en god välfärd och service till våra invånare gör vi stora satsningar på utökad samhällsservice och infrastruktur. Några exempel är pågående arbete med nya förskolor på flera platser i kommunen, upprustning av hamnar, ny räddningsstation, nytt vattentorn och nya lekplatser. Idag har vi 35 kommunala lekplatser, varav flera har byggts ut med fler lekredskap och ofta med grillplats. Vi fortsätter även arbetet med att förbättra tillgängligheten till våra kommunala badplatser.

Tanums kommun är fortsatt den mest företagsamma kommunen i Västsverige i förhållande till invånarantalet och vi är stolta över att vi nu placerar oss bland de 100 bästa kommunerna i Svenskt Näringslivs ranking. Sedan 2015 har Tanum klättrat 141 platser i mätningen. Tanum tillhör de kommuner som både har flest företag i relation till invånarantalet och där det startas flest nya företag. Vi arbetar tillsammans med näringslivet för att förbättra förutsättningarna att starta, driva och utveckla företag. Besöksnäringen är viktig och vi har flera samar-

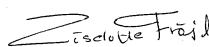
beten inom området. Tillsammans med övriga kommuner i Bohuslän arbetar vi för att utveckla näringen genom nätverket Ett enat Bohuslän. Vi arbetar också tillsammans för att möjliggöra fler cykel- och vandringsleder. Andra näringar är lika viktiga för att locka ny arbetskraft till kommunen och möjliggöra för våra unga att komma tillbaka efter studier. Vi behöver fortsätta utveckla vårt samarbete med hela näringslivet i Tanum för att vara en attraktiv kommun att bo, verka och vistas i.

Att kunna känna sig trygg i sitt bostadsområde, i skolan och på andra platser i kommunen är ett måste. Därför satsar vi på trygghetsarbete i samhället i stort och specifikt för våra barn. Vi vill tillsammans med dig som invånare arbeta för ett inkluderande och tryggt samhälle där ingen lämnas utanför. Trygghet hänger ihop med folkhälsa och inom området arbetar vi med fokus på jämlik hälsa, hållbar utveckling, barn och ungas uppväxtvillkor och goda levnadsvanor.

Världssituationen med Rysslands invasion av Ukraina har ställt ordet trygghet på sin spets. I våras visade ni som invånare ett stort engagemang och en stor generositet och jag är säker på att vi tillsammans kommer att ge ett gott mottagande här i Tanum om människor på flykt söker sig hit.

Nu väntar en sommar som lockar besökare från när och fjärran till våra vackra omgivningar. Många av våra företagare har bråda tider för att ge den bästa upplevelsen båda för oss boende och för alla besökare och jag ser fram emot att få ta del av allt spännande som erbjuds. Jag ser också fram emot att fortsätta arbeta för en positiv utveckling av Tanums kommun tillsammans med dig som invånare och med dig som driver verksamhet.

Önskar er alla en riktigt härlig sommar!

Liselotte Fröjd
Kommunstyrelsens
ordförande (M)
liselotte.frojdt@tanum.se

Nya stationer för räddningstjänst och ambulans

Behovet har funnits länge. Snart börjar nya, moderna blåljusstationer byggas på Ryland i Tanumhede. I nio år har det arbetats aktivt med projektet.

– Det är jätteroligt att få vara med om detta.

Tomas Rönnborg, ställföreträdande räddningschef i Tanum, kan inte dölja sin entusiasm. Han är räddningstjänstens projektledare för den nya brandstationen och har varit med på hela resan från idé till beslut och utformning av ny brandstation. 2013 initierades behovet politiskt första gången.

– Vi har växt ur den gamla stationen. Det är helt andra krav på verksamheten än det var förr. Bilarna är större, utrustningen och arbetsgången mer komplex.

Karl-Erik Hansson, politiker och ordförande för räddningstjänstutskottet i Tanum, menar att detta är ett jätteviktigt projekt. Inte minst, för brandmännen i deras dagliga arbete:

– Och kanske blir det lättare att rekrytera personal till en ändamålsenlig och fräsch station. Den gamla

Ett unikt projekt. Snart börjar byggandet av nya, moderna och funktionella stationer. Från vänster Tomas Rönnborg, Johan Petersson, Victor Sköld och Karl-Erik Hansson.

räddningsstationen har ju över 40 år på nacken. Den har svårt att leva upp till nutidens villkor och förutsättningar. Räddningstjänsten behöver en modernare mer praktisk arbetsmiljö. Det är dags. Det rådde stor enighet kring behovet.

Nya behov inom räddningstjänsten

I nio år har det arbetats aktivt med projektet. Fredrik Greby, projektinjenjör på tekniska förvaltningen,

och Viktor Sköld, fastighetschef, leder arbetet från tekniska förvaltningens sida. Det är mycket att ha med i planeringen när man ska bygga för framtiden, säger Victor. Nya behov skapar ju nya verksamheter och det i sin tur kräver lokaler:

– Utbildning är viktigt nu, att utvecklas i en verksamhet. Så det kommer att finnas lokaler på räddningsstationen för extern och intern utbildning. Det finns ju också en jämställdhetssträvan i verksamheten

Strategiskt, toppmodernt och funktionellt. Till vänster fotomontage av den nya räddningsstationen och till höger den nya ambulansstationen.

som skapar ett behov av nya omklädningsrum.

Fredrik Greby berättar att det har varit många utredningar kring möjliga placeringar, men att platsen vid Ryland valdes eftersom det dels är nära till E6, centralt men ändå inte mitt i Tanumshede:

– Det blir väldigt mycket mer smidigt för uttryckande fordon vid olycka på motorvägen till exempel. Inte en massa korsningar att beakta och oskyddade människor som rör sig. Och det är mycket yta.

Ytan kommer att behövas. Den nya, tekniktäta räddningsstationen kommer att bli cirka 2 250 kvadratmeter stor.

Ny ambulansstation byggs parallellt

Tanumshedes brandstation delar idag lokal med ambulansverksamheten. En ny ambulansstation ska därför också byggas på Ryland. Johan Petersson, chef för Ambulansen Bohus Norr, berättar att ambulans-

sens lokaler länge varit kritiserade av NU-sjukvården för att inte leva upp till dagens krav. Det är dags för nytt:

– Som det är nu har vi räddningstjänstens och ambulansens verksamheter i samma fastighet, trots helt olika villkor och förutsättningar för verksamheterna. Vi behöver en ambulansstation som kan anpassas för framtiden. Inte minst med genusperspektivet i åtanke. Det här blir bra.

Bättre arbetsmiljö

Brandmännens arbetsmiljösituation generellt och globalt har länge varit ett problem. Forskning visar att brandmän löper en ökad risk att drabbas av vissa allvarliga sjukdomar på grund av exponering för giftiga ämnen, i jämförelse med andra yrkesgrupper. Den nya räddningsstationen i Tanum byggs enligt konceptet Friska brandmän. Det bygger på att hantera och rengöra skyddsutrustningen efter uttryckning separat och efter särskilda rutiner. Syftet är att minska mängden skadliga ämnen

i brandmännens vardag och undvika alla de hälsofarliga ämnen som finns i brandsot. Tomas Rönnborg berättar:

– Inställningen har ändrats helt. Förr i tiden skulle man som brandman vara smutsig och sotig. Det var bara så. Då ansågs man vara en kompetent brandman. Idag är man en bra brandman om man är så ren som möjligt.

Tanums kommun samarbetar med byggföretaget NCC om nybyggnation av både räddningsstationen och ambulansstationen. Byggstart är planerad till hösten 2022.

Friska Brandmän:

- startades 2006 i Skellefteå
- ett koncept med syfte att förbättra brandmännens arbetsmiljö
- är standard i 17 europeiska länder
- har fått Good Practice Award som delas ut av Europeiska arbetsmiljöbyrån

Nytt vattentorn i Fjällbacka

Det nya vattentornet på Källvikshöjden.

Ett av de nya borden på Källvikshöjden, där man kan njuta av utsikten.

På Källvikshöjden i Fjällbacka har kommunen uppfört ett nytt vattentorn. Det rymmer nästan tre gånger så mycket vatten som det gamla vattentornet på Vetteberget. Placeringen på Källvikshöjden är strate-

gisk för dagens vattenförsörjning, då vattnet från Tanums vattenverk kommer till Fjällbacka norrifrån. Det nya tornet ligger också högre upp än det gamla, vilket ger bättre tryck i samhällets vattenledningar.

I samband med vattentornets uppförande har kommunen låtit bygga två bord med bänkar för de som vill promenera upp på berget och njuta av utsikten.

Övre Bolsjön planeras bli ny vattentäkt

Prognoserna visar att Tanum behöver en till täkt för dricksvatten. Sedan i höstas ligger en ansökan om tillstånd för Övre Bolsjön som ny kommunal dricksvattentäkt hos Mark- och miljödomstolen.

– Det är en komplex process att planera för kommunal vattenförsörjning. I synnerhet för en turistkommun som Tanum där förbrukningen varierar kraftigt under året.

Karin Görfelt, VA-ingenjör och projektledare för detta projekt, berättar att vattenförsörjningen idag i Tanum främst baseras på uttag från Nedre Bolsjön som gjordes till täkt kring 1980.

– Att komplettera med Övre Bolsjön som vattentäkt har funnits i tankarna en längre tid, men även andra alternativ har utvärderats. Kommunen behöver även en reservvattentäkt, ifall något skulle hända med Nedre Bolsjön. Övre Bolsjön ligger nära men har ett helt separat vattensystem, så vattnen från de båda sjöarna blandas inte.

Hur går det till? Tanken är att ta råvatten vid Övre Bolsjöns djupaste del och leda det västerut i en ledning genom Nedre Bolsjön till Ranebo. Därifrån pumpas vattnet till vattenverket i Tanumshede. Det blir inga direkt synliga ingrepp i Övre Bolsjön när allt står klart.

Reglering av sjöns nivåer

Ansökan till Mark- och miljödomstolen gäller tillstånd för uttag av vatten till dricksvattensändamål. Men också för reglering av sjöns nivåer:

– När man ska ta ut vatten från en sjö så vill man gärna magasinera vattnet i sjön. Detta måste dock

Det är tänkt att vatten skall ta från sjöns djupaste del, ledas vidare och slutligen renas i vattenverket i Tanumshede. Karin Görfelt är projektledare för den nya vattentäkten Övre Bolsjön.

göras med stor hänsyn till miljön och omkringliggande fastigheter. Regleringen av sjöns utlopp ska göras så att naturliga nivåer i sjön och flöden i utloppsbacken efterliknas så mycket som möjligt. Sjön ska varken höjas eller sänkas jämfört med nuläget, förklarar Karin.

Sjön har redan reglerats med ett dämme sedan flera hundra år. Strax nedströms ligger den nedlagda Jonsbo kvarn. I kommunens förslag är tanken att behålla dämmet men att bygga om det och komplettera med en ålyngelledare. Det förbättrar möjligheten för ålyngel att komma förbi dämmet vid sin vandring upp mot sjön. Det har gjorts en mängd miljöutredningar för att fastställa naturvärden i och kring Övre Bolsjön. En sjöns nivåer och flöden varierar alltid naturligt under året och djur- och naturliv följer dessa.

– I tillståndsansökan har vi föreslagit villkor för vattenuttaget och regleringen, med hjälp av hydrologer och biologer. Sedan är det Mark- och miljödomstolen som beslutar om villkoren.

Hänsyn till fisk och fågel

Övre Bolsjöns utlopp är Torpbäcken. I bäcken finns öring, vilket det lagts stor vikt vid i utredningarna.

– För öringen är det viktigt att flödet i bäcken inte är för litet under de årstider då de vandrar, leker och har ägg nedgrävda i bäckens bottengrus, berättar Karin.

Även storlom häckar i Övre Bolsjön. Under våren har lommen sina bon med ägg på marken helt nära vattnet. Kommunens förslag innebär att nivåerna i sjön ska anpassas efter lommens behov.

Kommunal vattenförsörjning i Tanum idag

Ytvattentäkt Nedre Bolsjön försörjer Resö, Havstenssund, Sannäs, Tanumshede, Grebbestad, Kämpersvik, Fjällbacka, Hamburgsund, Heestrand, Kville och Rabbalshede.

Grundvattentäkt i Lur försörjer Lurs samhälle.

Grundvattentäkt Klageröd försörjer Backa och Östad.

Vatten från Sotenäs kommun försörjer Gerlesborg.

Mer vatten till vattenverket

Kommunen fortsätter att utöka kapaciteten för dricksvattenförsörjningen.

Under våren 2022 har VA-avdelningen påbörjat arbetet med att komplettera råvattenledningarna från Nedre Bolsjön till Tanumshede med en ny grövre ledning. Detta gör det möjligt att få mer vatten till Tanums vattenverk. Drygt en kilometers ledningssträcka är klar. Arbetet kommer att fortsätta etappvis under flera år. Vattnet från sjön kallas råvatten innan det genomgått rening i vattenverket.

Behovet av kommunalt dricksvatten ökar i kommunen, i takt med nya exploateringar och utbyggnad

Lars Adlersson har tillsammans med kollegor anlagt drygt en kilometer ny råvattenledning vid Mungseröd, mellan Nedre Bolsjön och Tanumshede.

av kommunalt VA i äldre bebyggelse. För att tillgodose behovet genomförs en mängd investeringar. Några grundläggande projekt är:

1. Utbyggnad av vattenverket i Tanumshede – klart 2020.
2. Utökning av råvattenledningar mellan Nedre Bolsjön och Tanumshede – anläggning pågår.
3. Övre Bolsjön som komplettande vattentäkt – tillståndprocess pågår.

VA-utbyggnad i Långsjö och Ulmekärr

Tekniska förvaltningen påbörjar under 2022 utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp (spillvatten) i två områden:

- Långsjö, norr om Fjällbacka
- Ulmekärr, i norra delen av Grebbestad

Enskilda avlopp ersätts med en kommunal anslutning och avloppet pumpas till Bodalens avloppsreningsverk utanför Grebbestad. Planering har pågått under en längre tid, och arbetet i fält kommer att starta efter sommaren 2022 i båda områdena. I Långsjö är det över 100 fastigheter som ska anslutas och i Ulmekärr är det cirka 45 fastigheter.

Vy över Långsjö.

Nu ska Hamburgsundskolan rustas inför framtiden

Hamburgsund fortsätter sin positiva utveckling. Förutom en ombyggnation av Hjalmarss kaj, nya offentliga toaletter och en stor lekpark i hamnområdet står nu även grundskolan inför en stor om- och nybyggnation, för att stå väl rustad att möta kommande generationer i vår kommun.

Skolan är samhällets kanske viktigaste institution med uppdraget att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värdena som det svenska samhället vilar på.

I Tanum kommun finns skolenheter i flera samhällen och alla arbetar med detta uppdrag som fokus. Kommunens två högstadieskolor är placerade i Tanumshede respektive Hamburgsund, vilka har ett extra viktigt uppdrag i att förbereda våra elever för kommande utbildningsnivå och nästa steg i livet.

Upprustning i tre steg

Hamburgsundsskolan är idag en F-9 skola med sammanlagt ca 300 elever varav ca 140 elever på högstadiet. Skolan är belägen i centrala Hamburgsund med en direkt tillgång till både hav och natur. Skolan har dessutom en nisch inom natur och friluftsliv som särskilt präglar verksamheten. Hamburgsundskolan har som vision att alla elever som lämnar skolan ska ha självförtroende och tilltro till sin egen förmåga, ha bibehållit och utvecklat sin nyfikenhet och engagemang samt visar respekt

Rektor Sven-Eric Ohlsson.

och har empati för andra människor.

För att möta upp dagens krav och fortsatt vara en attraktiv skola med en god lär- och arbetsmiljö ska det nu ske en upprustning i tre större steg. Att genomföra en så pass stor investering kom att bli nödvändigt efter att en större del av skolbyggnaden dömdes ut och behövde rivas. På den platsen kommer det nu att byggas en helt ny låg- och mellanstadieskolan där årskursen 1–6 kommer införlivas.

Därefter ska de tillfälliga modulerna flyttas för att bereda plats för ett helt nytt kök med tillhörande matsal. Det nya köket kommer ha större kapacitet och kunna ombesörja servering för skolorna och förskolorna i hela den södra delen av kommunen.

I den tredje och avslutande delen av engagemanget ska skolans ursprungliga del från 1968 renoveras för att inhysa de praktiskestetiska ämnena samt ämnessalar för de naturorienterande ämnena. Där finns även en tanke om att utöka fritidshemmens yta och kunna bereda plats för elevernas självstudier.

Utvärdering av anbud

I skrivande stund är projektet i det stadiet att upphandlingen är genomförd och utvärdering av inkomna anbud sker. Förhoppning är såklart att en entreprenör ska kunna åta sig att fortsätta planeringen och genomförandet tillsammans med kommunen under kommande år.

Utöver detta projekt planeras även en mindre renovering i högstadiets lokaler för att förbättra lär- och arbetsmiljön. Det arbetet är redan beställt och om allt går planenligt kommer just denna del vara klar redan till terminsstart hösten 2022.

– Det känns fantastiskt bra att detta projekt nu kommit igång på allvar. Både våra elever och medarbetare är i stort behov av att komma bort från den trångboddhet som vi haft ett antal läsår samtidigt som lär- och arbetsmiljön är i behov av förbättringar, säger rektor Sven-Eric Ohlsson som också är mycket engagerad i projektet i nära samverkan med fastighetsavdelningen.

Ny lekplats på gång i Hamburgsund

Under våren uppför kommunen en ny lekplats på gräsytan invid gästhamnen i Hamburgsund. Om allt löper på som planerat kommer den stå färdig lagom till midsommar.

Planeringen för den nya lekplatsen påbörjades redan i höstas och kommunen har fört en dialog med Företagarföreningen i Hamburgsund under projektets gång. Dess placering utgår ifrån den befintliga boulebanan på platsen, men boulebanan har flyttats närmare vattnet och blivit något mindre.

Lekplatsen är uppdelad i tre olika områden och har en stor variation av lekredskap:

- Den blå lekytan har blått konstgräs som underlag och här finns en gungställning med tre gungor, en karusell, en gungbräda och en pusselskärm.
- Den gröna lekytan med grönt konstgräs som underlag, består i huvudsak av en spännande hinderbana med olika typer av redskap med varierande svårighetsgrad.
- Den bruna lekytan har härlig sand med en sandlåda, en klätterställning med rutschkana, ett volt-räcke, en affär och ett gungdjur i form av en säl utplacerade.

Mellan lekparken och boulebanan uppförs en pergola, vilken ger solavskärmning med vandrande skugga och här ska kommunen placera ut bänkar och bord. Det kommer även finnas papperskorgar och fler sittbänkar i anslutning till lekplatsen. Runt om lekområdet sätts belysningsstolpar upp.

Färgerna på lekredskapen är nedtonade och naturnära. Med tanke

Illustration av lekplatsens olika ytor.

Klätterställning för klättersugna barn.

Vem kan lägga pusslet på pusselskärmen?

på det väderutsatta läget är många av lekställningarna gjorda av lärkträ, som är ett tåligt och i princip underhållsfritt material. De delar som är av lackat stål har genomgått en extra rostskyddsbehandling från fabrik.

Området där lekplatsen anläggs var tidigare en havsvik som fyllts ut. Det skapar problem med grundläggningen av fundamenten för lekredskapen, så hela ytan för

lekområdet kommer höjas ca 40 cm. Höjdskillnaden släntas ut åt sidorna och kommer därmed inte märkas av så mycket.

Kommunen hoppas att den nya lekplatsen ska vara till glädje för både barn och vuxna framöver!

Näst i tur att få en ny lekplats är Östad. Planering och projektering kommer påbörjas när Hamburgsunds lekplats är färdigställd.

Ny förskola i Fjällbacka

Fotomontage av Fjällbacka nya förskola, där parkeringslösningen och utvändiga lekmiljön kommer se något annorlunda ut när projektet är klart.

Kommunen planerar för byggnationen av en ny förskola i Fjällbacka. Den är tänkt att uppföras på den så kallade "Thorén-tomten", nordost om Fjällbacka Service.

I höstas godkändes en investering på cirka 50 miljoner i kommunens budget för Fjällbackas nya förskola. Förskolan kommer ha en kapacitet på sex avdelningar och drygt 100 barn. Den ska ersätta de moduler som idag står uppställda på Fjällbackaskolans fotbollsplan samt ytterligare två närliggande avdelningar. Förskolan ska även innehålla ett mottagningskök. Byggnaden uppförs i ett plan och en mindre del omfattar ett fläktrum i ett övre plan.

Kommunen har valt en av de konceptförskolor som Sveriges Kommuner och Regioner redan har ramavtal för. Illustrationsbilden visar den nya förskolan i sin omgivande miljö. Byggnadens utformning och dess placering stämmer, dock kommer parkeringslösningen se annorlunda ut än på bilden och den utvändiga lekmiljön får ett annat utseende.

En viktig faktor vid gestaltningen av uteleken har varit att skapa ytor som främjar barnens kreativitet samtidigt som den är bra för miljön. Det kommer finnas möjlighet för barnen att ha egna odlingar och ett önskemål från verksamheten är att plantera träd och buskar med ätbara frukter och bär. En stor och rejäl grillplats med plats för många barn

att få grillat till mellanmål står också på önskelistan. En vacker och viktig detalj är att skärmtaken över entréerna täcks med sedum.

Förskolans fasader har panel av fibercement som är tålig och kräver mycket lite underhåll. Med solpaneler på taket kommer förskolan delvis bli självförsörjande när det gäller el.

Kommunen har lämnat in en bygglovsansökan och ett besked kommer förhoppningsvis under sommaren. Vid ett positivt beslut kan markarbetena komma igång efter semestern. Då bör projektet vara klart för slutbesiktning i slutet av 2023 och lokalerna kan stå färdiga för inflyttning under våren 2024.

Flig – nytt bostadsområde i Fjällbacka

Flig – del av illustrationskarta till detaljplan för del av Flig 1:6 med flera, Fjällbacka.

Just nu pågår inom tekniska förvaltningen ett arbete med det nya exploateringsområdet Flig, Fjällbacka. Projektet syftar till att bygga ut nödvändig infrastruktur (väg, VA, etc.) för att senare kunna möjliggöra försäljning och utbyggnad av 25 bostadstomter i området. Till grund för arbetet ligger Detaljplan för del av Flig 1:6 med flera, Fjällbacka.

Kommunens målsättning är att Fjällbacka ska vara ett levande samhälle året runt och kommunen vill satsa på att skapa fler möjligheter för åretruntboende. Fler invånare skapar även underlag för att bevara och utveckla den service som finns på orten. Utbyggnaden av Flig-området kommer att skapa nya bostadstomter i anslutning till Fjällbacka

samhälle där förutsättningarna för permanentboende är goda genom närhet till både natur, samhällsservice och skola. Kvartersmarken är fint placerad på vardera sida om en bostadsgata så att nästan alla blivande tomter gränsar till naturen, se illustrationskartan.

För närvarande är projektet inne i en projekteringsfas som sedan ska

mynta ut i en upphandling av en entreprenör som blir ansvarig för genomförandet. I projekteringsfasen företas även en del kompletterande utredningar och undersökningar. Bland annat kommer en geoteknisk undersökning och en slutundersökning av en fornlämning, att företas under våren.

Kommunen VA- och vägprojektör inspekterar utsikten söder ut från området.

Tanums Bostäder informerar

Planerad renoveringsinsats på Granvägen i Tanumshede

Tanums Bostäders bostadshus på "gamla" Granvägen i Tanumshede byter utseende. Bostadsområdet, som färdigställdes 1977, har genom årens lopp endast genomgått mindre renoveringar. Under hösten planerar Tanums Bostäder för en yttre renoveringsinsats och entreprenör är K J Bygg AB. Den planerade renoveringen omfattar bland annat byte av tak, fasad, fönster, dörrar, trapphus, balkonger samt dränering. Även utemiljön kommer att få sig en ansiktslyftning. Den planerade renoveringsinsatsen beräknas vara klar under våren 2023. Under åren 2021–2022 har samtliga lägenheter totalrenoverats interiört.

Nuvarande utseende på husen på Granvägen i Tanumshede.

Skiss som visar hur husen på Granvägen kommer se ut efter renoveringen.

Markarbeten på området Kuseröd i Grebbestad

Under hösten 2021 påbörjade Tanums Bostäder ett större markarbete på området Kuseröd i Grebbestad. Markområdet köptes för några år sedan av en privat aktör och när entreprenören, Grimsrud AB, är klar med markarbetet senare i vår samt att avstyckning av samtliga villatomter har skett, kommer försäljningen av de 10 villatomterna att starta. Förmedlingsprocessen kommer att hanteras av Askengrens Fastighetsmäklare.

Tanums Bostäder deltar i Klimatinitiativet

Tanums Bostäder har beslutat att gå med i Allmännyttans Klimatinitiativ, ett gemensamt uppdrag för att minska utsläppen av växthusgaser. Målet i initiativet är att de allmännyttiga bostadsföretagen ska vara fossilfria senast år 2030 och att energianvändningen minskar med 30 procent till

Tomtområdet på Kuseröd i Grebbestad.

år 2030 (räknat från år 2007).

Allmännyttans branschorganisation Sveriges Allmännytta har lanserat Allmännyttans Klimatinitiativ, som uppmantrar de allmännyttiga bostadsföretagen i Sverige att bidra till klimatomställningen. 188 företag med sammanlagt 768 000 lägenheter har hittills anslutit sig till Allmännyttans Klimatinitiativ.

– Att gå med i Allmännyttans klimatinitiativ ger oss en välkommen

plattform där vi kan fortsätta vårt arbete mot en klimatsmart förvaltning. Förutom de två övergripande målen, så har vi redan en process i gång att utveckla våra kompetensområden avseende de tre frivilliga fokusområdena; Effekttoppar och förnybar energi, Krav på leverantörer och Klimatsmart boende. Nu höjer vi ribban inom dessa områden, säger Magnus Bengtsson, ordförande på Tanums Bostäder.

VD Björn Berntsson och ordförande Magnus Bengtsson håller upp diplom som visar att Tanums Bostäder gått med i Allmännyttans Klimatinitiativ.

Tanums Bostäder arbetar med trivsel och trygghet

Tanums Bostäder arbetar en hel del med trivsel och trygghet i våra bostadsområden. Bolagets bovärd har bland annat startat upp ännu ett

odlingsprojekt i form av odlingslådor på Bryggerigatan i Grebbestad. Det tidigare projektet med odlingslådor på Esplanaden i Grebbestad blev mycket lyckat och intresset kvarstår för inblandade hyresgäster även under innevarande år.

Tanums Bostäder har tillsammans med Räddningstjänsten genomfört

ett antal informationsinsatser i ämnet brand och brandsäkerhet i syfte att öka bolagets hyresgästers medvetenhet och kunskap om brand. Även representanter från Hyresgästföreningen har närvarat. Ytterligare informationsträffar har genomförts på SFI och för högsta-diets niondeklassare.

Anders Frisk från Tanums räddningstjänst ger brandinformation till hyresgäster.

Tanum har tecknat avtal med EasyPark

Tanums kommun har efter utvärdering av parkeringssituationen sommaren 2021 valt att byta leverantör till EasyPark. EasyPark är ett väletablerat företag i Norden och i Europa vilket kommer att underlätta för många av våra besökare.

EasyPark erbjuder även Swish-betalning, utöver sms och betalkort, vilket blir en nyhet denna sommaren och ett led i att förbättra service ytterligare.

– Vi har utvärderat förra sommarens parkeringssituation och fångat upp åsikter, tankar och förbättringar vid olika möten med bland annat representanter från lokala pensionsföreningar och frågor som vårt kundcenter tagit emot. I det avtal

vi nu tecknat har vi ställt krav på service och enkelhet, man kan till exempel betala med både sms och swish, säger Pär Nyström, gatu- och projektchef på Tanums kommun.

Nyheter sommaren 2022

Precis som tidigare gäller 3 timmars parkering mot en avgift om 20 kronor i timmen där första timmen är gratis, även med parkeringsapp. För parkering i upp till en timma kan parkeringsskiva användas.

Utöver ny parkeringsapp genomförs ytterligare förändringar för att förbättra servicen och användarvänligheten:

- Parkeringstillstånd för rörelsehindrade ger avgiftsfri parkering på handikapparkering i 3 timmar inom avgiftsbelagda områden.
- Kommunens allmänna parkering vid Fjällbacka Service är avgiftsfri i två timmar med parkeringsskiva.
- Dedikerade platser för husbil i Fjällbacka (Stallarna) och Grebbestad (Hamnplan).
- Förbättrad skyltning och information på parkeringsplatser.

Mer information på Tanums kommuns hemsida www.tanum.se/parkering

Tanums Hamnar informerar

Badholmen i Fjällbacka efter renoveringen.

Badholmen, Fjällbacka

Renovering på Badholmen i Fjällbacka har pågått under året. Arbetet med att ersätta pontonbrygga E var klart inför påskhelgen och 6 nya båtplatser skapades på bryggan.

Parallellt med detta har det gamla uttjänta betongdäcket, som varit en brygga, blivit utbytt mot ett träddäck som för tankarna tillbaka till den genuina hamnmiljön som vi vill återskapa på Badholmen.

Tanums Hamnar AB har börjat översynen av de byggnader som vi ansvarar för. De gamla förråden har fått renoverad fasad med ny färg så de står sig många år framöver. Väl mött på Badholmen under året!

Hjalmars nya kaj i Hamburgsund

Det har varit intensiva 6 månader för att göra om den asfalterade ytan till Hjalmars kaj, en yta i det offentliga rummet för sociala möten, lek

och avslappning. Med Hjalmars kaj förlängs också promenadstråket och i den sköna solsoffan kan man njuta av sundets skådespel med båttrafik och färja. Mitt på kajen står en miniatyr av båten Nollhåttan, en passagerarbåt som i många år kört i våra vatten och där många lyssnat till dramatiska berättelser om historiska händelser. Miniaturen är en lekplats för barn med ytor för sagostunder, kanske lever någon av dom gamla historierna kvar inuti fartyget. På Hjalmars kaj finns något för alla!

Fjällbacka nya kaj

Under våren har Fjällbacka nya kaj tagit form mitt i Fjällbacka. Denna djuphamn har under många årtionden använts för export och import av sten, timmer, salt, fisk och mycket mer. I Fjällbacka nya kaj har vattnet, stenen och gemensamhetsytorna varit en central del, här ska man kunna träffas, dansa, umgås och kanske

äta en bit mat till kluckande vågor. I medborgardialogen kom viljan och behovet att ta emot fartyg fram och även att fortsatt kunna lasta och lossa på kajen. I projektet har synskadades förening varit med och valt material och färger för ökad tillgänglighet och mitt på kajen står Tango, en skulptur av sten av konstnär Peder Istad.

Fjällbacka nya kaj står klar till sommaren och helgen den 26–27 augusti i samband med VM i Makrillmete invigs både staty och kaj. Dessa dagar är det fullt av aktivitet och invigningsyra, håll utkik i våra kanaler för mer information om tider och program. För att det ska finnas gott om tid att känna in atmosfären i området innan invigningen, så kommer kajområdet att öppnas upp för allmänheten från och med fredagen den 8 juli. Vi syns i Fjällbacka på den nya kajen!

Möteshuset till nya lokaler

Några medarbetare utanför entrén till Möteshusets nya lokaler på Affärsvägen i Tanumshede.

På Möteshuset kan stora problem krympa till något som går att hantera och det går att få hjälp att reda ut sina små bekymmer innan de växer. Under våren flyttade verksamheten in i de nya lokalerna på Affärsvägen 4, mitt i Tanumshede.

De nya lokalerna invigdes med öppet hus i slutet av maj, något som uppskattades och lockade många besökare.

Möteshuset arbetar uppsökande och förebyggande, direkt mot invånarna. Ett projekt 2013 var starten för Möteshuset. I dag är det en ordinarie verksamhet inom omsorgsförvaltningen. Här arbetar erfarna socialarbetare som familjebehandlare, behandlingsassistenter, anhörigsamordnare och fältsekreterare.

Hjälp direkt

Möteshuset erbjuder kostnadsfria råd- och stödsamtal. Det kan till exempel handla om svårigheter i föräldraskapet och familjen eller frågor om alkohol och droger. Målsättningen är att fånga upp bekymmer i ett tidigt skede och synliggöra nya perspektiv så att en individ eller familj kan komma vidare på egen hand.

Enhetschef Fatjon Peci berättar att:

– Personalen på Möteshuset har ett nyfiket och respektfullt förhållningssätt. För att underlätta förändring håller personalen fokus på individens resurser och förmågor.

Råd och stöd sker på individens initiativ och villkor. Det kan vara telefonkontakt, eller personliga besök. Samtalen kan ske enskilt, med en hel familj, eller i grupp. Om ett antal samtal inte räcker, kan den som vill bli hjälpt vidare till ett mer omfattande stöd, ofta genom socialtjänstens handläggare. Personalen

på Möteshuset arbetar också med insatser på uppdrag från socialtjänsten. Samverkan med skola, fritid och hälso- och sjukvård kring barn och ungas mående, skolgång och fritid är också en del av uppdraget.

Då någon vänder sig direkt till Möteshuset gäller tystnadsplikt och inga journaler förs, samtidigt som personalen har anmälningsplikt vid misstankar om att barn kan fara illa.

Anhörigstöd

På Möteshuset finns även kommunens anhörigstöd. Anhörigstödet riktar sig till den som regelbundet hjälper, vårdar eller stödjer någon i sin närhet med långvarig sjukdom, funktionsnedsättning, beroendeproblematik eller psykisk ohälsa. Stödet anpassas efter behov och den livssituation individen befinner sig i. Stödet kan till exempel innebära att som anhörig få någon att samtala med. Samtalen kan ske enskilt eller i grupp. Genom att delta i anordnade gruppaktiviteter finns möjlighet att träffa andra som är i en liknande situation.

Aktiviteter sommaren och hösten 2022

Möteshuset planerar att i slutet av sommaren ordna föreläsningar om psykisk ohälsa bland ungdomar, med efterföljande samtalsgrupper. I höst erbjuds också en samtalsgrupp för anhöriga till personer med beroende. Anhörigstödet kommer erbjuda en samtalsgrupp för anhöriga till personer med minnesproblematik. Den 6 oktober kommer den nationella anhörigdagen att uppmärksammas. Håll utkik i annonser och på kommunens hemsida för datum och mer information.

Möteshuset nås på telefon 0525-183 43.

Anhörigstödet nås på telefon 0525-180 81.

Fyrfotad praktikant i äldreomsorgen

Besökshunden Fia och hennes hundförare Ulla har under våren gjort praktik på både Östanvinds och Tärnegårdens äldreboende.

Ulla Hellström och hennes hund, labradoodle Fia, går en besöks-hundsutbildning vid Hundens Hus i Göteborg, Ulla har tidigare arbetat som sjuksköterska inom äldreomsorgen och har ofta sett hur en hund kan locka fram leenden och glädje.

De boende kan klappa Fia, gå promenader med henne och se på när hon utför tricks som underhållning i gemensamhetslokalen. Ulla

Praktikhunden Fia pratar med Lars, en av de boende på Östanvind.

och Fia går också runt och besöker de boende inne på rummen, vilket uppskattas.

Ulla berättar om hur hundar i vården har visat sig kunna ha positiva effekter som sänkt puls, smärtlindring, ökade sociala förmågor, ökad tillit och att man känner sig lugn.

Besökshund är en hund som är utprovad och tränad för att besöka människor med olika behov exempelvis inom äldreomsorg, gruppboende och dagverksamhet. Hundteamet (hund samt förare) arbetar med att ge stöd, motivation, uppmuntran, aktivitet och sällskap.

Språkutvecklare

– investering för framtida personalförsörjning

Omsorgsförvaltningen har anställt en språkutvecklare med hjälp av ett statsbidrag. Språkutvecklarens uppdrag är att skapa trygghet och att underlätta för personer som har svenska som andra språk att arbeta i våra äldre- och funktionshinderverksamheter.

Att arbeta inom vård och omsorg kan innebära flera utmaningar. Det är mycket som personalen måste kunna för att ge en trygg och säker omvårdnad. Språkutvecklare, tillsammans med språkbuden inom omsorgen, gör därför flera olika insatser för att det svåra ska bli enklare och tydligare. Hur talar vi till varandra? Hur formulerar vi oss vid information och introduktionsmaterial? Hur gör vi interna utbildningar lättare för alla, att förstå och ta till sig?

Att hantera läkemedel inom äldre- och funktionshinder är ett stort ansvar. Det är mycket viktigt att alla anställda förstår regler och rutiner. På bilden ser ni deltagare i vår studiecirkel om läkemedelshantering.

Verktyg som förenklar och förtydligar:

- Vi utformar texter med korta meningar och tydliga budskap.
- Vi startar med ord som är lätta att förstå för att sedan kunna introducera de korrekta orden i vården på ett enkelt sätt.
- Vi använder bilder som förtydligar.
- Vi använder oss av filmer.
- Vi utformar introduktion och upplärning efter individens behov.
- Vi erbjuder extra lärarledda kurser för de nyanställda som har behov.

Inspirationsdag med fokus på kommunikation

Arbetsgruppen bakom inspirationsdagen, från vänster, Åsa Engedotter (Tanum), Mia Pareklev (Trollhättan), Maria Klamas (Fyrbodals kommunalförbund) och Josephine Karlsson (Tanum).

Hur kan man öka kunskap och förutsättningar för en god kommunikation mellan omsorgstagare och personal? Under våren har en uppskattad inspirationsdag hållits och samtliga verksamheter inom funktionshinder deltog.

Kommunikation är en grundläggande mänsklig rättighet och är grunden för delaktighet i vardagslivet och samhället. Det är vanligt att personer med funktionsnedsättningar har begränsningar att kommunicera, uttrycka sig eller förstå vad som sägs och det ställer krav på den som ska ge stöd. Därför känns det viktigt att sprida kunskap och inspiration.

Fem engagerade föreläsare inspirerade

Först ut på dagen var Erik Lindqvist och Linnea Björk från länsstyrelsen som pratade om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och särskilt

allas rätt att kunna kommunicera.

Maria Krafft Helgesson pratade om att viljan att kommunicera gäller alla människor och hela livet, men att alla inte har samma möjligheter. Att kunna kommunicera är lika viktigt som att äta och dricka och ökad kunskap leder till färre missförstånd och färre konflikter. Hon visade hur personal kan använda mer AKK, det vill säga Alternativ kompletterande kommunikation. Exempel på AKK är foton, bilder, tecken, föremål, och talande hjälpmedel. Personals kun-

Susanne och Malin från daglig verksamhet tar del av övningsmaterialet.

skap är den viktigaste nyckeln till en framgångsrik kommunikation.

Pia Käcker belyste individer med flerfunktionsnedsättning, som är en grupp som sällan lyfts fram. Hon beskriver att all kommunikation förutsätter nyfikenhet och engagemang från båda parter och att ett systematiskt användande av kommunikationsstöd ger positiv effekt på delaktigheten.

Sist ut var Gunilla Thunberg som bidrog med dubbla perspektiv, dels logoped och dels mamma till ett barn med autism. För att en person ska kunna utveckla sin kommunikation krävs att personal använder massa olika kommunikationsätt. – Låt personen bada i AKK. Ös ord, tecken, bilder och symboler över personen, säger Gunilla.

Inspirationsdagen var mycket lyckad och bidrog verkligen med inspiration från fem engagerade föreläsare.

Arbetet fortsätter på hemmaplan

Övningsmaterialet innehåller reflektionsfrågor som föreläsarna bidragit med för att omsätta teorin från utbildningen till praktisk nytta för omsorgstagaren.

Samtliga arbetsgrupper i funktionshinderverksamheterna kommer under året att jobba med övningsmaterialet. Först ut har daglig verksamhet varit, där man har börjat att tänka på hur man kan öka kommunikationen med omsorgstagare med hjälp av tips från inspirationsdagen.

Representanter från Tanum deltog i den arbetsgrupp som arrangerade inspirationsdagen tillsammans med Fyrbodals kommunalförbund. Gruppen tog fram innehåll, bokade föreläsare och tog fram ett övningsmaterial att arbeta vidare med på hemmaplan.

Ostron i fokus på årets första After work

Årets företagare 2020 och 2021 blev hyllade på scen liksom turistpristagare för 2020 och 2021.

För första gången sedan pandemin bjöd Tanums kommun in till en större företagarräff igen när man i samband med Nordiska Mästerskapen i Ostronöppning bjöd in till en After work i Grebbestad.

En stor uppslutning av förväntansfulla företagare, samt representanter från Tanums kommun, anlände till Charlottenlund samtidigt med solen.

Eftermiddagen fylldes av prisutdelning, mingel, återstart av stafett-pinnen och så klart provsmakning av ostron.

Hyllade pristagare

– Vi är glada att äntligen få chansen att hylla pristagarna, även från pandemiåren, på en riktig scen! Företagarföreningarnas ordförande Morten Jonassen, Tanum Turist

och Christian Haneson, Företagarna Tanum välkomnade tillsammans med näringslivsutvecklarna Elenor Olofsson och Elisabeth Jonsson upp de fyra pristagarna på scenen, Årets företagare 2020 Hamn & Sjö och 2021 års företagare ECIB, turistpristagare 2020 Tanums Gestgifveri och 2021 års turistpristagare Lotta Klemming.

Knivskarp tävling mellan lag Kommun och lag Näringsliv

After worken avslutades med en tävling i ostronöppning mellan lagen Kommun och Näringsliv, där fyra ostron skulle öppnas på tid och vara godkända helt enligt officiella tävlingsregler.

Ostronakademiens representanter hade fullt upp med uppdraget att vara tidtagare, och även jury. Efter en nervkittlande kamp stod det klart att det var lag Näringsliv som stod som vinnare.

Stämningen var på topp när kommunstyrelsens ordförande Liselotte Fröjd hälsade alla välkomna tillsammans med ny kommundirektör Karin Martinsson.

Först ut i tävlingen var kommunlaget, två politiker Christian Haneson och Hans Schub, teknisk chef Sten-Anders Olsson och kommunchef Karin Martinsson, alla amatörer i ostronöppning, som först fick lite goda tips och råd från ostronakademiens jury.

Anna Hochholzer från Grebys var snabbast av båda lagens deltagare att öppna ostron.

Ett stort tack till alla er företagare, föreningar, Ostronakademi och medarrangörer som tillsammans gjorde kvällen lyckad.

Kreativiteten flödade hos elever i årskurs nio

Milan och Annelie från den ideella föreningen Framtidsfrön välkomnar eleverna till en spännande förmiddag.

Andra delen av näringslivsdagen, när eleverna får hjälpa lokala företag med deras utmaningar, genomfördes i april för elever i Hamburgsundskolan. Detta är en av de aktiviteter som näringslivsenheten anordnar i syfte att öka samverkan mellan skola och näringsliv.

Mitt i ett riktigt regn- och ruskväder anlände ett 40-tal glada elever till Folkets hus. På plats fanns fyra lokala företag som för dagen fått i uppdrag att formulera frågeställningar de vill ha ett ungdomligt perspektiv på. Till sin hjälp assisterade coacher och personal från organisationerna Miljöbron och Framtidsfrön.

Morgonen inleddes med korta presentationer och peppande inför uppdragen.

– Tillåt er att diskutera "wild and crazy" i grupperna. Om Graham Bell inte hade fått gehör för sin idé om att man kanske inte alltid behöver

träffas för att prata, hade inte telefonen uppfunnits, konstaterade Milan på Framtidsfrön.

Många spännande idéer

Under förmiddagen jobbade eleverna i mindre grupper med företagens utmaningar. Idéerna flödade! Strax före lunch tog eleverna plats på scen för att presentera resultatet, och hur samtalen i grupperna gått, för varandra.

Lars på Tedacthuset fick ett an-

En av elevgrupperna i full färd med att diskutera utmaningen från byggbolaget Brixly.

tal förslag på vad som skulle kunna få plats på taket på huset, allt ifrån café, vattenstationer till kreativa hörn med utrustning såsom whiteboards och förstås utrymme för solceller.

– Spännande att få höra ungdomarnas funderande och spånande på idéer, de är ännu inte "inboxade" som vi vuxna är, konstaterade Lars.

Nadja från MediaTime fick bra förslag från sin elevgrupp.

– Använd befintliga kunder i marknadsföringen av företaget, så växer antalet kunder snabbt.

– Min grupp kom fram med flera bra uppslag, många bra tankar, reflekterade Nadja.

Camilla från Brixly önskade att hennes grupp skulle komma med förslag på vad Brixly kan ge tillbaka till Hamburgsund. Gruppen kom med två alternativa spår: Vad sägs om att skapa en mötesplats kring en isbana vid långtidsparkeringen, eller kanske en exklusiv resort vid Pluret?

Slutligen fick Quint tips om hur de kan visa att de jobbar hållbart.

– Producera honung i bikupor på taket, och sälj lokalt. Då visar företaget hur högt de värderar hållbarhet och lokalproducerat. Detta var några av de förslag som eleverna sprudlade fram under förmiddagen.

– Det blev en givande förmiddag, och många bra diskussioner i gruppen, avslutade Nancy på Quint.

Den första delen av näringslivsdagen med föreläsningar om entreprenörskap och kreativitet hölls i januari. Motsvarande workshop för elever i årskurs nio i Tanumskolan hölls 1 juni.

Vi vill bli ännu bättre på service

Sedan kundcenter infördes 2015 har Tanums kommun legat i Sverigetoppen gällande service. Alla som har kontakt med Tanums kommun ska få bra service och ett gott bemötande oavsett situation och ärende.

Kommunvägledarna svarar snabbt och många som kontaktar kundcenter upplever att de får svar på sina frågor. Men kommunen kan bli ännu bättre på service och nu tas nästa steg. Ett projekt startas för att ta reda på vad kommunen behöver göra för att bli ännu bättre.

– Vi vill förbättra kundnöjdheten och effektiviteten ännu mer. Vi behöver ta reda på vad våra invånare och företag tycker fungerar och vad de anser att vi behöver förbättra. Vi vill att man ska kunna kontakta Tanums kommun när och hur det

Markus Ljungberg, tf bygglovschef, och Martina Edberg Broström, enhetschef för kundcenter.

passar en själv. Det kan innebära att vi förbättrar informationen på hemsidan, att vi inför en chattfunktion eller förbättrade telefontider. Vad det blir får vi se, det beror på vad som efterfrågas, säger Martina Edberg Broström, enhetschef för kundcenter.

Bygglovsavdelningen är pilot i projektet och de kommer dela med

sig av sina erfarenheter till andra verksamheter. Under försommaren har alla som haft ärenden hos bygglovsavdelningen fått möjlighet att besvara en enkät om sina erfarenheter.

– Vi finns till för våra invånare, företagare och andra som söker bygglov i kommunen. Vi vill att de ska få en så bra och snabb service som möjligt samtidigt som vi hantlar ärendena på ett rättssäkert sätt. För oss var det självklart att ställa upp som piloter. Att få direkt feedback är guld värt för oss, nu får vi möjlighet att utgå från vad som kunden tycker är viktigt på ett tydligare sätt än förut. Jag ser fram emot att få delta i det fortsatta förbättringsarbete, avslutar Markus Ljungberg, tf bygglovschef.

Service är av kommunfullmäktige utpekad som ett övergripande mål för hela kommunen.

Premiär för Rekryteringsträff

I våras var det premiär för Rekryteringsträff på Företagsarenan på Tedacthuset.

En av våra företags allra största utmaningar är att hitta nya medarbetare. I ett försök att prova nya sätt att hantera en stor global utmaning här på hemmaplan, bjöd näringslivsenheten i samverkan med Arbetsförmedlingen Fyrbodol och arbetsmarknadsenheten på Tanums kommun in företag som söker personal att marknadsföra sig på en träff. Fyra företag nappade direkt och ville delta: NorDan, Derome, Q Security och Curator.

Behöver ditt företag anställa medarbetare framöver? Om intresse

Näringslivsutvecklarna Elenor Olofsson och Elisabeth Jonsson.

finns anordnar vi gärna fler Rekryteringsträffar i höst.

Mer på höstens meny

”Hur påverkar den organiserade brottsligheten näringslivet?” – Som

ett led i arbetet kring ”Brott mot företag” bjuder vi in till en föreläsning om hur den organiserade brottsligheten påverkar näringslivet.

”Nystartkalas” – Tillfället då vi tar chansen att hylla alla nystartade och nyinflyttade företag lite extra. Dessutom finns aktörer som ger goda tips och råd kring företagsutveckling på plats.

Det kommer mera... Under året anordnas flera aktiviteter för dig som är företagare.

Kika in i vårt kalendarium på hemsidan www.tanum.se/naringsliv samt i vårt nyhetsbrev i höst för mer information om datum för dessa aktiviteter och annat aktuellt.

Saltviks camping

– mot en hållbar framtid

Vid en av Saltvik campings hållbara investeringar: laddstolpar. Från vänster Pål Kindblom, klimat- och energirådgivare, med Joakim och Elin Ulvhammar.

Fler och fler vill campa. Och efterfrågan på klimatsmarta destinationer växer. Elin och Joakim Ulvhammar driver Saltviks camping vid Tjurpannans naturreservat.

– Att tänka hållbart är ju det som gäller. Men det kan kännas som en djungel med alla bidrag och lösningar, säger Joakim.

För att skapa en hållbar campingplats har Elin och Joakim Ulvhammar tagit hjälp av Pål Kindblom, en av två energi- och klimatrådgivare som arbetar i Bohuslän från Uddevalla upp till Strömstad. Han hjälper till med oberoende och kostnadsfri rådgivning till företag, föreningar och privatpersoner. Pål håller med om att det kan kännas rörigt. Men får man hjälp i att se lönsamheten i att ställa om till förnybar energi och effektivare lösningar blir det lättare:

– Och energi från till exempel sol och vind är idag den billigaste energikällan. Sen krävs det inte alltid

stora investeringar. Genom att ändra beteende kan man ofta minska energianvändningen rejält.

Laddstolpar och smart restaurang

Laddstolparna var en prioriterad investering. Förutom vikten av att kunna ladda sin bil blir de också en markering, menar Elin:

– Vi vill visa att vi välkomnar laddbilar.

Pål nickar:

– Det är smart. Mer än 50 procent av nybilsförsäljningen är laddbart i Sverige idag – för att inte tala om hur det är i Norge med nära 90 procent. Det går fort. Det finns stora stöd både för privatpersoner och företag för att installera system för laddning.

För att vidga säsongen byggs en ny restaurang. Förutom smäktande utsikt från takterassen får den effektiv uppvärmning med värmepump som också förser intilliggande servicehus med varmvatten. En annan

investering är det nya utegymmet av trä och en lekplats, symboler för campingens inriktning mot träning och rörelse i naturen.

Populär Bettan men dyra elbåtar

Den eldrivna golfbilen Bettan har blivit populär bland personalen, smidig och lättkörd. Eldrivna trädgårdsmaskiner har fått ersätta de gamla. Joakim och Elin har tagit in offerter på solel. Campingstugornas tak är vända åt öster och väster, fungerar det? Det blir perfekt, säger Pål:

– Då tar man vara både på morgon- och kvällssolen. Då blir det en jämnare produktion av el från solcellerna under dagen.

När Joakim och Elin ville investera i en turboat för att ta gäster till och från Grebbestad via havet funderade de på en eldriven båt. Men fick skjuta det på framtiden:

– Elbilar är överkomliga nu, men båtarna..., säger Joakim.

Pål håller med om att elbåtar är dyra i inköp. Men utvecklingen går fort och driftkostnaden låg. Elbåtspooler, likt bilpooler, kommer troligtvis att bli vanligare.

– Elbåtarna ligger idag där elbilarna var för några år sedan. Båtarna kommer att dra nytta av prissänkningarna på batterier som drivs av ökade elbilsvolymer. Det kommer att komma fram bra och prisvärda elbåtar snabbt nu. Jag lovar!

Energi- och klimatrådgivningen i Fyrbodal

Pål Kindblom, 0522-69 73 19
Eva Ginstrup, 0522-69 63 54
energiradgivning@uddevalla.se

Minimeringsmästarna snart i mål

Medarbetare på Tyft visar deltagarna vilka typer av farligt avfall som kan komma in en vanlig dag på återvinningscentralen.

I det förra numret av informationstidningen Tanum kunde du läsa om hushållen i Tanum som deltar i tävlingen Minimeringsmästarna. Under våren har hushållen hunnit med tre tematräffar som handlade om matsvinn, farligt avfall och delande.

Första träffen handlade om matsvinn och hölls digitalt i januari. Deltagarna hade möjlighet att delta i en cook-along med Hanna Olvenmark, författare som driver hemsidan "Portionen under tian". Hushåll från hela Sverige lagade lins-stroganoff tillsammans, fast hemma i sitt eget kök.

Andra träffen handlade om farligt avfall och hölls på återvinningscentralen Tyft i Tanums kommun.

Deltagarna fick en grundlig genomgång om farligt avfall: vad det är, hur det uppkommer och hur vi kan minska på det.

Tanums och Sotenäs minimeringsmästare i butiken hos Bottnafjordens inköpsförening.

Deltagarna fick en rundvisning på plats och fick titta på allt farligt avfall som hade kommit in under dagen. Det var mycket varierande, från öppnade förpackningar med färg, till PET-flaskor med oidentifierat innehåll. Träffen avslutades med en sorteringstävling, där deltagarna fick en sopsäck med blandat avfall, den som först lyckades sortera innehållet i rätt fraktioner, vann ett miljövänligt städkit.

Vårens tredje träff handlade om delande, hur vi genom att låna, byta, ge bort eller hyra kan ändra våra konsumtionsmönster och minska den miljöpåverkan som uppstår vid produktion av nya varor. Hushållen samlades på Café Olivia i Gerlesborg där de fick lära sig mer om Bottnafjordens inköpsförening, som tilldelades Tanums kommuns miljöpris 2021. Föreningen driver en butik för medlemmarna, med i första hand ekologiska livsmedel. Verksamheten bedrivs ideellt utan vinstintresse och på basis av medlemmarnas egna arbetsinsatser och initiativ. Utöver butiken har föreningen också kulturverksamheter, ekomarknader,

Emma Vänder var snabbast på att sortera avfallsfraktionerna rätt och vann ett miljövänligt städkit.

Matlagning pågår! Cook-along med lins-stroganoff på menyn.

café och föreläsningar.

Nu är det bara en träff kvar för minimeringsmästarna, i augusti får

de ta sig an temat textil, och i oktober utses vinnarna i tävlingen, både på lokal och nationell nivå.

Faktaruta

Minimeringsmästarna är en tävling för hushåll i hela Sverige som vill minska på de onödiga sakerna, utgifterna, stressen och klimatavtrycket. I ett års tid får deltagare inspireras till hur man kan leva mer hållbart och samtidigt tävla mot andra hushåll i den stora Sverigekampen!

Tanums kommun arrangerar tävlingen tillsammans med Sotenäs kommun och träffarna hålls växelvis i de två kommunerna. Minimeringsmästarna är ett initiativ från Göteborgsregionen (GR), som finansieras av Avfall Sverige.

Du kan också delta som digital minimeringsmästare! Läs mer på minimeringsmastarna.se

Västerhavsveckan invigs i Tanum

Boka in den 6 augusti redan nu, för i år hålls Västerhavsveckans invigning i Fjällbacka. Veckan rivstartar med Bohusläns första marina matmarknad. På plats kommer det att finnas utställare som visar hur vi kan använda våra marina resurser på ett hållbart sätt! Ett självklart tillfälle för alla att få dofta, smaka, känna och äta läckerheter från havet.

Utöver matmarknaden kommer det finnas mängder av aktiviteter på plats för allmänheten: havsverkstaden, politiska debatter, strandstädning, Fjällbacka Hafslöpp, prova på SUP och kajak, turer med segelbåten Ilse, pysselverkstad, boksignering, barnaktiviteter med mera.

Faktaruta

Västerhavsveckan 2022 pågår mellan 6 och 14 augusti, läs mer på www.vasterhavsveckan.se

Västerhavsveckan är en temavecka för havsmiljön med aktiviteter som kan engagera och locka alla åldrar. Västerhavsveckan arrangeras varje år sedan 2008 av VGR:s miljönämnd, tillsammans med forskningsinstitut, kommuner, organisationer, företag och andra medaktörer.

Passersystemet

– för säkrare hantering, mindre trängsel och lägre miljöpåverkan

Under våren 2022 har Rambo AB påbörjat införandet av passersystem i kommunerna Munkedal, Lysekil, Sotenäs och Tanum. Först ut är Hästesked i Munkedals kommun och Skaftö i Lysekils kommun, där pilotanläggningar driftsätts under våren 2022. Anledningarna till införandet av passersystemet är många. Men framför allt skapar det en säkrare vistelsemiljö för medarbetare och besökare, ger en mer rättvis betalning samt minskar antalet transporter.

Bom och kortläsarterminal på Hästesked Återvinningscentral i Munkedals kommun.

Under 2022 kommer passersystemet successivt att installeras, men med fortsatt fria besök under hela året. Från och med den 1 januari 2023 kommer passersystemet att ha införts på samtliga återvinningscentraler.

Joakim Jansson, affärsområdeschef avfallshantering på Rambo, ser att det nya passersystemet kommer att skapa fördelar för både för besökare och personal.

– Vi kommer att installera en automatiserad bom vid infarten till återvinningscentralen, där besökare enkelt kan identifiera sig med hjälp av sitt körkort, eller via ett passerkort för de som saknar svenskt körkort, berättar Joakim Jansson. Rambos förslag är att varje enfamiljs-hushåll får 12 fria besök om året, och varje flerfamiljsboende – exempelvis boende i lägenheter – får 8 fria

besök om året. Med ett begränsat antal fria besök kommer hushållen att optimera sina besök och ta med sig mer avfall vid varje tillfälle, vilket ger minskade transporter och lägre miljöpåverkan.

Flera fördelar med passersystem

Flera kommuner i norra Bohuslän har redan infört passersystem på sina återvinningscentraler, Uddevala startade upp sitt system 2014.

– Passersystemet medför bland annat att vi kan hålla bättre koll på vilka som inte har fria besök på återvinningscentralen. Det kan röra sig om företag eller besökare från andra kommuner, säger Joakim Jansson. En annan fördel är att antal fordon som befinner sig på området samtidigt kan regleras, vilket minskar

risken för trängsel och ger medarbetare och besökare en tryggare miljö och bättre service.

Fortsatt fria besök under hela testperioden

Under hela 2022 kommer antalet kostnadsfria besök per privathushåll att vara obegränsat, däremot kvarstår avgiftsbelagda fraktioner. Företag betalar enligt gällande prislista. Det är kommunfullmäktige i respektive kommun som kommer att ta beslut om antal fria besök och taxor från och med 2023.

Antalet fria besök kopplas till respektive privathushåll, där alla över 18 år som är folkbokförda och

innehar svenskt körkort automatiskt kopplas till hushållets abonnemang. Passersystemet håller sedan reda på hur många fria besök som hushållet använt, vilket besökaren kan se på displayen när de legitimerar sig.

– Vi är medvetna om att passersystemet kan väcka frågor kring användande och begränsningar i antal fria besök, säger Joakim Jansson. Men när vi tittar på andra kommuner som redan infört systemet ser vi att de positiva effekterna överväger för både kommuninvånare, medarbetare och miljö.

Rambo kommer framöver att skicka ut mer detaljerad information om passersystemet. Privatpersoner och verksamheter kan också ta del av information på Rambos hemsida eller höra av sig till kundservice med frågor.

Så fungerar passersystemet på Tyft återvinningscentral

- Automatisk bom vid infarten till återvinningscentralen med en kortläsarterminal som öppnas med körkort eller passerkort.
- Enfamiljshushåll (och fritidshus) får, enligt Rambos förslag till kommunfullmäktige, 12 fria besök på återvinningscentralen. Avgift debiteras (när de fria besöken förbrukats) för ytterligare besök.
- Flerfamiljshushåll, exempelvis i lägenhetshus, får enligt Rambos förslag till kommunfullmäktige, 8 fria besök på återvinningscentralen. Avgift för ytterligare besök.
- Antalet kvarstående fria besök visas på displayen när du legitimerar dig för att öppna bommen.
- Besöken är fortsatt fria under hela 2022 men avgift för vissa avfallsfraktioner kvarstår, ex. bygg- och rivningsavfall.
- Det begränsade antalet kostnadsfria besök börjar gälla från och med den 1 januari 2023.
- Passersystemet ser till att inte för många fordon släpps in på anläggningen samtidigt.
- Saknar du svenskt körkort kan du enkelt beställa ett passerkort via Rambos hemsida.
- Verksamheter betalar för varje besök och använder enbart passerkort för att öppna bommen.
- Verksamheter som redan innehar företagskort kommer fortsatt att kunna använda dessa som passerkort.
- Besökare från andra kommuner, eller som inte ingår i kommunens avfallsabonnemang, betalar avgift för varje besök på plats.

Valinformation

I samverkan med:
Valmyndigheten

Förra året firade Sverige 100 år med allmän och lika rösträtt då det första riksdagsvalet där både kvinnor och män fick rösta samt kunde väljas in skedde i september 1921. I Sverige har vi fria, hemliga och direkta val. Det betyder att ingen annan än du får bestämma vad du ska rösta på och du behöver inte visa eller tala om hur du röstat om du inte själv vill. När du röstar väljer du direkt de kandidater som ska sitta i riksdagen, kommunfullmäktige och regionfullmäktige. Det är därför de som väljs in kallas folkvalda.

Söndagen den 11 september 2022 är det val till riksdagen, kommunfullmäktige och regionfullmäktige.

På de här sätten kan du rösta:

- i din vallokal på valdagen
- förtidsröstning
- med bud
- från utlandet

På valdagen 11 september kan du rösta i din vallokal (din lokal står på ditt röstkort som kommer i augusti):

- Bygdegården i Tanumshede
- Charlottenlund i Grebbestad
- Folkets Hus i Hamburgsund
- Bygdegården i Kville
- Skolans gymnastiksal i Fjällbacka
- Bullaregården i Bullaren

Vi kommer att informera om hur och när du kan rösta på www.tanum.se, i kommunens sociala medier och i Veckovis närmare valet. Du kan läsa mer om valet och Sveriges valsysteem på Valmyndighetens hemsida www.val.se

Du har rösträtt till kommunfullmäktige om du är:

- 18 år senast på valdagen
- svensk medborgare och folkbokförd i kommunen, eller
- medborgare i något av EU:s medlemsländer, Island eller Norge och är folkbokförd i kommunen, eller
- medborgare i något annat land, eller statslös, och har varit folkbokförd i Sverige i tre år i följd före valdagen, samt är folkbokförd i kommunen.

BOKSLUT 2021

För år 2021 redovisar Tanums kommun ett positivt resultat på 73,6 mnkr. Kommunen har varje år sedan år 2000 redovisat positiva resultat och dessutom klarat balanskravet.

Tanums kommun har redovisat positiva resultat och dessutom klarat balanskravet varje år sedan år 2000. Årets resultat uppgår till 73,6 mnkr. Resultatet är 54,0 mnkr bättre än den kompletteringsbudget som kommunfullmäktige fastställt. Större avvikelse mot kompletteringsbudget är:

- ✓ nämnderna redovisar ett underskott med -24 mnkr, (detta underskott förklaras till största del av pandemirelaterade kostnader)
- ✓ reavinst i samband med försäljning av fastighet till kommunens bostadsbolag med 19,5 mnkr
- ✓ övertagande av vägrätter från Trafikverket påverkar resultatet positivt med 33,7 mnkr
- ✓ högre skatteintäkter och generella statsbidrag än budgeterat med +21,1 mnkr

Kommunens resultat är tillräckligt för att uppnå det ekonomiska mål som kommunfullmäktige fastställt.

Resultaträkning	2021	2020	2019
<i>belopp i mnkr</i>			
Verksamhetens intäkter	298,8	264,0	53,7
Verksamhetens kostnader	-1 016,6	-982,4	-950,7
Avskrivningar	-64,3	-56,5	-54,3
Varav jämförelsestörande post	33,7		
Verksamhetsresultat	-782,1	-774,8	-751,3
Skatteintäkter och bidrag	862,8	815,8	762,3
Finansnetto	-7,0	-8,7	-6,8
Periodens resultat	73,6	32,3	4,1

Investeringsverksamhet

Årets investeringar uppgår till totalt 139,3 mnkr. Investeringar i VA-anläggningar har gjorts med 50,1 mnkr. Under året har investeringar i kommunens fastigheter gjorts med totalt 26,8 mnkr. Investeringar i exploateringsverksamheten har uppgått till 2,1 mnkr, medan investeringar i hamnanläggningar utgjorde 34,9 mnkr varav 32,6 mnkr avser stabilisering och uppförande av ny kaj i Fjällbacka.

Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till sammanlagt cirka 260 mnkr. Investeringsvolymen 2021 innebär att beslutade men ej utförda investeringar uppgår till cirka 120 mnkr.

Soliditeten i bokslut 2021, när alla skulder inklusive hela pensionskulden inkluderas, uppgår till 17,3 procent vilket är en förbättring med 4,0 procentenheter. Ett starkt resultat och minskning av pensionsåtagandet har ökat soliditeten. För att finansiera investeringsverksamheten har låneskulden ökat med 60 mnkr och uppgår i bokslut 2021 till 875,9 mnkr.

Nämndernas ekonomi

Nämnderna har till största del kompenserats för pandemirelaterade kostnader. I tabellen nedan redovisas nämndernas budgetavvikelse exklusive (kompenserade) pandemikostnader.

Mnkr	Budgetavvikelse
Kommunstyrelsen	-2,5
Tekniska nämnden	0,3
Miljö- och byggnadsnämnden	1,5
Barn- och utbildningsnämnden	-4,7
Omsorgsnämnden	2,7
Kommunfullmäktige	0,1
Kommunrevisionen	0
Totalt	-2,6

Verksamhet

Här följer en kortfattad beskrivning av den verksamhet som kommunen bedrivit under 2021.

Ett år präglat av coronapandemin

Tanums kommuns verksamhet har även under 2021 i hög grad påverkats av den pågående corona-pandemin. Omsorgsverksamhet, skola och förskola är de enskilda verksamheter som påverkats mest av pandemin. Sjukfrånvaron bland personalen har dock minskat något från 8,6 procent till 8,3 procent. De restriktioner som införts för att begränsa smittspridning har gett betydande tapp i omsättning för framförallt besöksnäringen. Restriktioner har även medfört att många personer distansarbetat och mötesverksamheten till stor del skett genom digitala möten. Tanums kommun har haft kostnader som är relaterade till pandemin på cirka 26 mnkr.

Boende

Byggbandet av nya bostäder har de senaste åren legat på hög nivå. Under 2021 byggdes det 130 nya bostäder. Sedan 2016 har det byggts cirka 800 bostäder.

Näringsliv

Tanum är med sina cirka 2 600 företag en av Sveriges kommuner som har flest företag i relation till invånarantalet och där det startas flest nya företag. I samarbete med näringslivet arbetar kommunen för att förbättra näringslivsklimatet i kommunen. I den ranking som Svenskt Näringsliv gjorde av näringslivsklimatet 2021 placerar sig Tanums kommun på plats 87, vilket är en förbättring med 53 platser jämfört med 2020.

Utbildning

Grundskolorna i Tanum har erbjudit utbildning till 1 346 elever fördelat på sju skolenheter. I Tanums skolor går det 12,3 elever per lärare.

Gymnasieskolan omfattar 389 gymnasieelever varav de flesta har sin utbildning förlagd till Uddevalla, Strömstad eller Tanumshede.

Barnomsorg

Totalt erbjuds cirka 1 165 barnomsorgsplatser inom kommunen fördelat på 32 enheter. Alla som sökt har kunnat få barnomsorgsplatser under 2021. Tanums befolkning växer och behovet av barnomsorgsplatser ökar. Nya förskolor planeras i Grebbestad, Fjällbacka, Rabbalshede och Bullaren.

Äldreomsorg

Det finns sex boendeenheter som under året haft 163 särskilda boendeplatser. Nyttjandegraden för de särskilda boendeplatserna har varit lägre än under 2020 och antalet personer som står i kö för en plats på ett särskilt boende har minskat. Antalet personer med hemtjänst har ökat under året. Inom den kommunala hälso- och sjukvården utför man allt mer komplexa och tidskrävande insatser i hemmet.

Funktionshinder

Verksamheten har 31 platser inom boende och 40 personer har haft daglig verksamhet. Under 2021 har arbetet fortsatt med planering för att på sikt kunna lösa framtida boende inom LSS. Under 2021 har 13 personer haft insatsen personlig assistens.

Integrations- och flyktingverksamhet

Verksamhetens omfattning har minskat kraftigt till följd av att mottagande av flyktingar minskat. Kommunen mottog 15 personer under 2021. Budgetomslutningen uppgick till cirka 6 mnkr att jämföra med cirka 18 mnkr år 2019.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten utförde något fler utryckningar under 2021 jämfört med tidigare år. Räddningstjänsten ryckte ut på 274 räddningsin-

satser i Tanum 2021. Det är en liten ökning i förhållande till 2020 då 266 räddningsinsatser genomfördes. En viss ökning av antalet trafikolyckor kunde noteras under slutet av 2021 när samhället öppnade upp.

Teknisk service

Teknisk service innefattar bland annat fastighetsavdelning, gata och trafik samt VA-verksamhet. Under året övertog Tanums kommun huvudmannskapet för 14 km väg från Trafikverket. Dessa vägar finns i Fjällbacka, Grebbestad och Hamburgsund. VA-taxan har hållits oförändrad under året.

Kultur och fritid

Kultur-, bibliotek- och fritidsverksamheten har i hög grad påverkats av coronapandemin. Verksamheten har varit tvungen att ställa om men har kunnat genomföra 104 kulturarrangemang.

Service

Servicemätningen som gjordes hösten 2021 visar att tillgängligheten per telefon ligger på 98 procent. Under hösten 2021 genomfördes för åttonde året i rad en medborgarundersökning. Resultatet från undersökningen visar bland annat att 95 procent av kommunens invånare tycker att kommunen är en mycket bra eller ganska bra plats att leva och bo på.

Klimat och miljö

Kommunen har antagit en ny klimat- och miljöstrategi. Den övergripande målsättningen är att minska utsläppen av växthusgaser med 20 procent räknat från 2019 till fram till 2024. I arbetet prioriteras främst områdena livsmedel, transporter och energi. Tanums kommun tar sedan 2020 fram en hållbarhetsredovisning, delar av redovisningen presenteras även i kommunens årsredovisning. Detta uppmärksammas under 2021 av Sveriges Kommuner och Regioner i en lägesrapport över

Sveriges kommuners mål och resultatstyrning inom hållbarhet.

Kommunala bolag

Förutom den verksamhet som bedrivs av nämnderna bedriver kommunen viss verksamhet genom kommunala bolag. Tanums Bostäder AB och Tanums Hamnar AB ägs till 100 procent av Tanums kommun medan Tanums kommun äger 25 procent av Rambo AB.

Tanums Bostäder AB

Årets resultat uppgår till 8,3 mnkr före skatt och bokslutsdispositioner. Uthyrningsgraden uppgick under året till 99,8 procent. I princip alla lägenheter har varit uthyrda under året. Bostadsbolaget förvärvade i början av året fastigheten "Sjökannten" av Tanums kommun. Förvärvet innebär att bostadsbolaget nu åter finns representerat i Hamburgsund. Under året har markarbeten på området Anneberg i Grebbestad färdigställt och samtliga 16 villatomter är sålda. Under året har Tanums Bostäder sålt 16 bostäder i Östad och en större fritidsfastighet i Grebbestad.

Tanums Hamnar AB

Tanums Hamnar AB redovisar ett överskott på 0,5 mkr före skatt och bokslutsdispositioner. Arbetet med Fjällbacka kaj har fortsatt under året. Kajen beräknas vara färdigställd under juli månad 2022. Projektering och upphandling av nya Hjalmar-kaj har pågått under 2021.

Rambo AB

Före bokslutsdispositioner och skatt uppgår årets resultat till 9,9 mnkr, vilket är en förbättring med cirka 3,6 mnkr jämfört med 2020 års resultat. Rambo har under 2021 hanterat 68 000 ton avfall, en liten ökning jämfört med 2020.

Karin – ny på jobbet

Landskapet, lugnet och minnena från barndomens somrar lockade hit henne. Sedan första mars är Karin Martinsson ny kommundirektör i Tanum.

Hon lyser som en sol i sitt luftiga arbetsrum i kommunhuset. Men behöver inte stänga dörren om sig för arbetsro. Tvärtom:

– Bara jag har dator och telefon kan jag jobba var som helst.

Karin Martinsson kommer till Tanums kommun efter fem år i Kungsbacka kommun. Där arbetade hon som integrationschef och senare som chef för individ- och familjeomsorgen. Resan hit började med att Karin och hennes man letade sommarboende på Rossö. Efter ett tag övergick planerna på delårsboende till en vilja att bo här permanent.

– En bra sak som pandemin förde med sig är ju att distansarbete har blivit ett väldigt konkret alternativ. Det skapar helt nya möjligheter att man kan leva på ett ställe och arbeta på ett annat. När vi hade bestämt oss för att flytta så dök det här jobbet upp. En spännande tjänst som jag verkligen ville ha. Och jag fick den. Jag är jätteglad!

Som kommundirektör ska Karin och hennes medarbetare ha överblick över hela kommunens organisation och dess verksamheter:

– Mitt arbete nu handlar till stor del om att lyssna in organisationen, vara i rörelse... Det handlar om att se till så

Karin Martinsson, kommundirektör sedan 1 mars 2022.

att politikernas beslut blir utförda i förvaltningarna på ett bra sätt.

En utmaning de flesta kommuner möter idag är att kompetensförsörjningen blir allt svårare, säger hon.

Det kräver ett nytt tänk:

– Vid personal- eller annan resursbrist gäller det att jobba smart. Jag motiveras av tanken att vi ska använda våra resurser på ett effektivt sätt. Att invånarna ska få valuta för skattemedlen, helt enkelt. Ett sätt att jobba klokt med mindre resurser är digitalisering och välfärdsteknik. Det kanske inte behövs en person för att ett jobb ska utföras väl och säkert. Kanske är det bättre med en teknisk lösning just där?

Jobbet som kommundirektör är ofta utmanande och intensivt. Återhämtning är A och O. För Karin är det framför allt löpning som gäller. Med flytten till Tanum har rundorna i storstan fått bytas ut till löprun-

dor i vild och orörd skärgårdsnatur eller i Bullarens skogar. Och bara att köra till och från jobbet nu innebär stunder av avslappning, förundran och nya perspektiv.

– Jag väljer ofta gamla vägen från Resö till och från Tanumshede, istället för motorvägen. Det är magiskt att se rådjuren... och solnedgångarna vid Galtö!

Från stor kommun till en liten. Från lägenhetsboende i Göteborg, till boende vid havet på Resö. Från pendling i storstadens rusningstrafik, till att uppleva naturupplevelser till och från jobbet. Det känns som om du har gjort en stor förändring?

– Absolut. Precis så är det. En annan sak som pandemin innebar för mig – och för väldigt många tror jag – är att jag på allvar började fundera vad jag vill göra i livet. Och kanske framför allt, var jag vill vara, i livet.

Debattinlägg till:
Tanums kommun
Kommunkansliet
457 81 Tanumshede

Besöksadress: Kommunhuset Tanumshede
Apoteksvägen 6, 457 31 Tanumshede
Telefon 0525-180 00 Fax 0525-183 00
E-post kommun@tanum.se
Hemsida www.tanum.se

en del av
BOHUSLÄN